

Poštarina u gotovom plaćena.

KATOLIČKI LIST

Izlazi svakog četvrtka
Cijena mu je D 100 na god.,
D 50 na pol, a D 25 na
četvrt godine.

Curate strenue, ne Ecclesiae castra
defensoribus careant in regno Croatiae

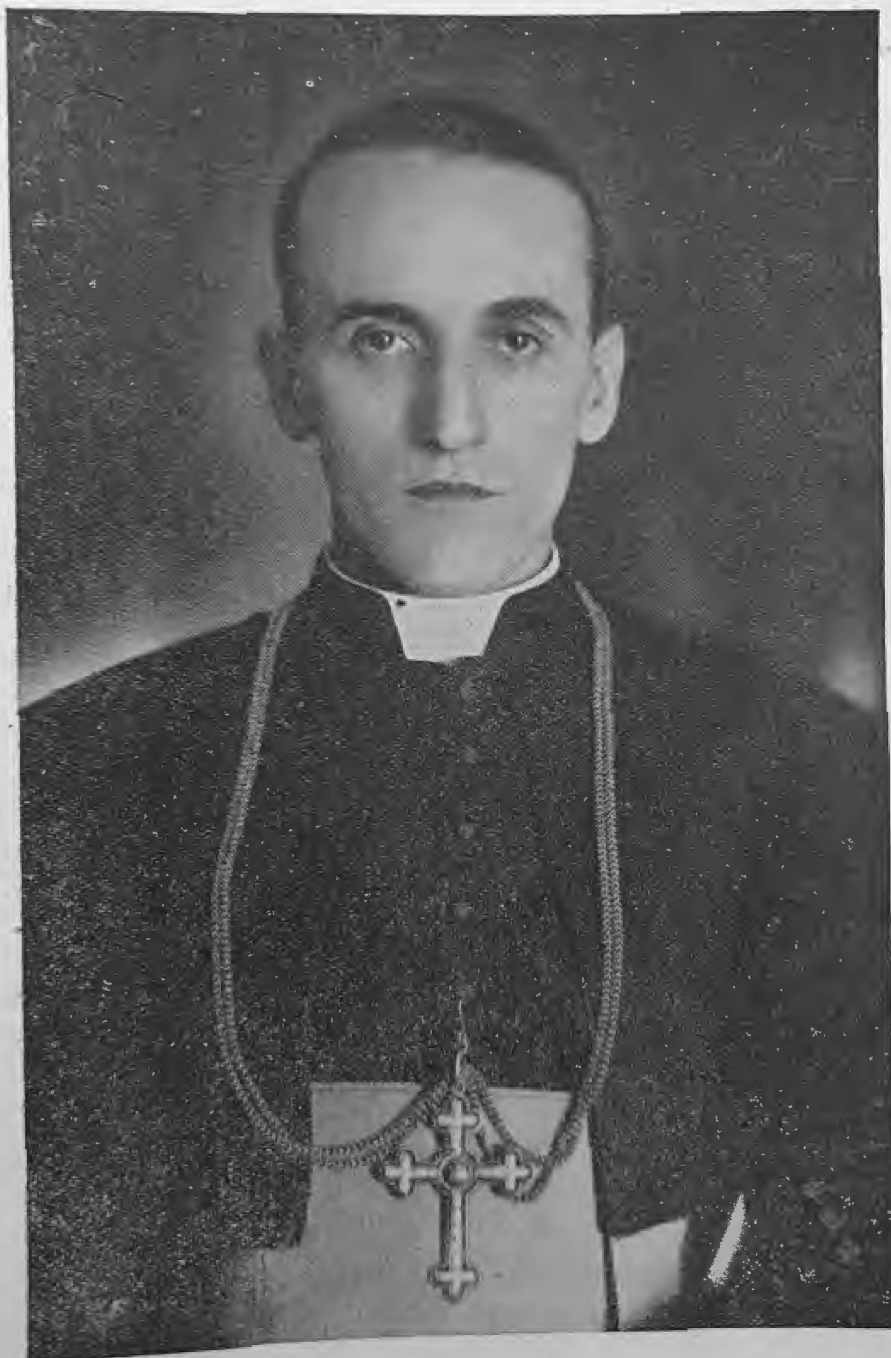
Leon XIII. u Breveu na urednika
»Kat. Lista«, dne 4. travnja 1900.

Rukopise valja slati:
redakciji Kaptol 29. — Pret-
plata, oglase i sav admini-
strativni dio: Kaptol 27.

Broj 26.

U Zagrebu, 28. lipnja 1934.

Tečaj 85.

Msgr. dr. Alojzije Stepinac
nadbiskup-koadjutor

VIII Kal. Jul. MCMXXXIV

In Solemnem Consecrationem

D_{is} Aloisii Stepinae

In Coadjutorem cum jure successionis Archiepiscopo Zagrebiensi

„In hoc signo vinces“.

Te Zagreb clarum, populo gaudente,
 Militem fortem Ecclesiae salutat,
 Roma ductorem vigilem cohortis
 Christiadarum.

Inclita Christi legione fretus,
 Praeliis docta, studiis, triumphis,
 Perge cum Bauer, duce glorioso
 Ac veterano.

Te Dei rerum hominumque doctum,
 Multa perpassum, pie o Stepinae,
 Providens mitra Deus ipse cingit
 Pontificali.

Perge subtili calamo tueri
 Jura virtutis, bonitatis, aequi;
 Veritas coeli ut niteat corusca
 Omnibus una.

Praesbyter nuper, juvenisque Praesul,
 Patriae miles generose quondam,
 Te manent curae legionis alti
 Regis Olympi.

Perge facunda, facili, soluta
 Insequi lingua colubras aeterni,
 Quae novo praeceum populis venenum
 More propinant.

Eja, festina, Lodoice, in armis
 Lucida claris Cruce charitatis:
 Cruce Tibi scutum, Fidei columna;
 In Cruce vinces,

Quid sophi mundi sapiunt superbi
 Totius vivo sine Fonte veri?
 Quid valent vires hominum, remoto
 Omnipotente?

Floreat, Praeses, tua ponderosa
 Fructibus vitae juvenilis aetas,
 Usque longaevam, metitis refertam
 Rite senectam!

D. Ljubis

Papinske bule o imenovanju nadbiskupa koadjutora.

O imenovanju preuzv. g. dra Alojzija Stepinca stigie su od Sv. Stolice tri bule. Prva je namijenjena samom novom koadjutoru preuzv. g. dru A. Stepincu, druga biskupima sufraganima, a treća prvostolnom kaptolu, kleru i puku grada Zagreba

i nadbiskupije zagrebačke. Te bule donosimo evo redom. Posljednju koja je bila pročitana s propovijedaonice prvostolne crkve na dan konsekracije novog koadjutora, dne 24 VI o. z., donosimo i u hrvatskom prijevodu.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei,

dilecto Filio Aloisio Stepinac Archidioecesis Zagrabiensis Presbytero, sacrae theologiae ac philosophiae Doctori, electo Archiepiscopo titulari Nicopsitano et Coadiutori cum iure futurae successionis Archiepiscopi Zagrabiensis, salutem et apostolicam benedictionem. Commissum humilitati Nostrae ab aeterno Pastorum Principe supremi apostolatus officium, quo universo christiano orbi praesidemus, onus Nobis imponit diligentissime curandi ut ad Ecclesias omnes, sive suis viduatas Pastoribus, sive Praesulibus quidem provisas, at auxiliu in earum regimine egentibus, tales eligantur Antistites vel Coadiutores, qui ob vitae integritatem, egregiam indolem aliarumque animi dotum praestantiam spem efferant indubiam dominicum sibi creditum gregem salubriter pascere regere et gubernare posse. Cum itaque Nos venerabilem Fratrem Antonium Bauer, hodiernum Metropolitanæ Ecclesiae Zagrabiensis Archiepiscopum, ob iustas causas idoneo statuerimus Coadiutore cum futura successione donare, Te, de venerabilium Fratrum Nostrum S. R. E. Cardinalium consilio, eidem Antonio Archiepiscopo quoad vixerit ac praefatae Ecclesiae Zagrabiensi praefuerit, Coadiutorem in eius regimine et administratione, in spiritualibus ac temporalibus, cum futura in illa successione, suprema Nostra auctoritate renunciamus et constituimus cum omnibus facultatibus et potestatibus huiusmodi Coadiutoribus Episcopis de iure pertinentibus. Ut vero Tu eidem Antonio Archiepiscopo in pontificalibus exercendis ceterisque pastoralibus muneribus obeundis validum possis adiumentum praebere, Te episcopali caractere illico decorare statuimus ac propterea ad titularem Ecclesiam archiepiscopalem Nicopsitanam in Zechia cuius titulum b. m. Joannes Poggenburg Archiepiscopus una cum Cathedrali Ecclesia Monasteriensi apostolico indulto gerebat, Te, de ipsorum Cardinalium consilio eademque Nostra auctoritate eligimus eiusque Tibi titulum conferimus cum omnibus iuribus et privilegiis, oneribus et obligationibus sublimi huic dignitati inhaerentibus. Praefato autem Antonio Archiepiscopo quacumque causa a regimine Ecclesiae Zagrabiensis cessante, ex nunc de Tui persona provisum Teque

illi in Archiepiscopum praefectum esse declaramus. Volumus tamen ut ad iuris tramitem tunc eo ipso vacet Archiepiscopalis Ecclesia Nicopsitana, modo Tibi per praesentes Litteras collata. Mandamus quoque ut, ceteris impletis de iure servandis, antequam episcopalem consecrationem recipias, in manibus alicuius quem malueris catholici Antistitis, gratiam et communionem Sedis Apostolicae habentis, fidei catholicae professionem emittere ac praescripta iuramenta praestare iuxta statutas formulas harumque exemplaria, Tui dictique Antistitis subscriptione ac sigillo munita, ad Cancellariam Apostolicam quantocius transmittere omnino tenearis. In tuam insuper maiorem commoditatem prospicientes, Tibi indulgemus ut extra Urbem libere et licite Episcopus consecrari queas a quolibet catholico Antistite, assistentibus ei duobus aliis catholicis Episcopis, gratiam et communionem cum Apostolica Sede habentibus. Venerabili itaque Fratri Antistiti, quem ad hoc Tu elegeris, consecrationem episcopalem Tibi impertiendi munus ac mandatum per easdem praesentes Litteras committimus. Stricte vero praecipimus ut, nisi priusquam supra diximus fidei professionem ac iuramenta emiseris, nec Tu consecrationem ipsam recipere audeas, nec eam Tibi impertiatur Antistes a Te electus, sub poenis, si huic Nostro praecepto contravereris, iure statutis. Firmam autem spem fiduciamque concipimus fore ut, dextera Domini Tibi assistente propitia, Ecclesia Zagrabiensis per tuam pastoralem industriam et studium fructuosum modo etiam Coadiutoris officio durante, regatur utiliter ac maiora in dies tum in spiritualibus, tum in temporalibus suscipiat incrementa. Datum Romae, apud S. Petrum, anno Domini millesimo mongentesimo trigesimo quarto, die vigesima octava mensis Maii, Pontificatus Nostri anno tertio decimo. A. L.

fr. Thomas Pius O. P. Card. Boggiani
Cancellarius S. R. E.

Can. Alfridus Liberati
Canc. Apost. Adiutor a studiis.

Dominicus Jorio Prot. Ap.
Alfonsus Carinci Prot. Ap.

*

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei,

Venerabilibus Fratribus Suffraganeis Metropolitanæ Ecclesiae Zagrabiensis Episcopis salutem et apostolicam benedictionem. Hodie Nos, de venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, deque Nostrae apostolicae potestatis plenitudine, dilectum Filium Aloisium Stepinac,

Archidioecesis Zagrabiensis Presbyterum, S. Theologiae ac philosophiae Doctorem, venerabili Fratri Antonio Bauer, hodierno Archiepiscopo Metropolitanæ Ecclesiae Zagrabiensis, cui Ecclesiae vestrae suffraganeae sunt, Coadiutorem cum iure futurae successionis in eiusdem Ecclesiae regimine et ad-

ministracione, in spiritualibus ac temporalibus, renunciavimus et constituimus, cum omnibus facultatibus et potestatibus huiusmodi Coadiutoribus Episcopis de iure pertinentibus, ipsumque ad vacantem titularem Ecclesiam archiepiscopalem Nicopsitanam elegimus eiusque illi titulum contulimus. De quibus vos hisce Nostris Litteris certiores facimus ac in Domino monemus ut praefato Aloisio, futuro vestro Archiepiscopo pro Nostra et Sedis Apostolicae reverentia, debitam iuxta sacros canones obedientiam et obsequium, modo etiam Coadiutoris officio durante, exhibeatis, ita ut mutua

inter vos et ipsum gratia uberes in animarum bonum sortiatur effectus. Datum Romae apud S. Petrum anno Domini millesimo nongentesimo trigesimo quarto, die vigesima octava mensis Maii, Pontificatus Nostri anno tertio decimo. — A. L. —

fr. Thomas Pius O. P. Card. Boggiani
Cancellarius S. R. E.

Can. Alfridus Liberati
Canc. Apost. Adiutor a studiis.

Dominicus Jorio Prot. Ap.
Alfonsus Carinci Prot. Ap.

★

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei,

dilectis Filiis Capitulo Metropolitano, Clero et Populo Civitatis et Archidioecesis Zagradiensis salutem et apostolicam benedictionem. Hodie Nos, de venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio deque apostolicae potestatis plenitudine, dilectum Filium **Aloisium Stepinac**, vestrae Zagradiensis Archidioecesis Presbyterum, S. Theologiae et philosophiae Doctorem, venerabili Fratri Antonio Bauer, eiusdem Metropolitanae Ecclesiae vestrae hodierno Archiepiscopo, Coadiutorem cum iure futurae successionis in ipsius Ecclesiae regimine et administratione, in spiritualibus ac temporalibus renunciavimus et constituimus, cum omnibus facultatibus et potestatibus huiusmodi Coadiutoribus Episcopis de iure pertinentibus; ipsumque ad vacantem titularem Ecclesiam Archiepiscopalem Nicopsitanam elegimus eiusque illi titulum contulimus. De quibus vos omnes hisce Nostris Litteris certiores facimus, vobisque in Domino mandamus ut eundem Aloisium, futurum vestrum Archiepiscopum, tamquam patrem et pastorem animarum

vestrarum devote recipientes ac debito prosequentes honore, salubribus eius monitis et mandatis, modo etiam Coadiutoris officio durante, obedientiam ac reverentiam exhibeatis, ita ut ille vos devotionis filios, vos vero eum patrem benevolum invenisse gaudeatis. Volumus autem et mandamus ut, cura et officio ipsius Zagradiensis Ordinarii, hae Litterae Nostrae publice perlegantur, tum in capitulari conventu, qui primus post eas acceptas habebitur, tum in ipsa Ecclesia Metropolitana ab ambone, primo adveniente die festo a populo de praeecepto recolendo. Datum Romae apud S. Petrum, anno Domini millesimo nongentesimo trigesimo quarto, die vigesima octava mensis Maii, Pontificatus Nostri anno tertio decimo. — A. L. —

fr. Thomas Pius O. P. Card. Boggiani
Cancellarius S. R. E.

Can. Alfridus Liberati
Canc. Apost. Adiutor a studiis.

Dominicus Jorio Prot. Ap.
Alfonsus Carinci Prot. Ap.

★

Pijo Biskup, Sluga Slugama Božjim,

ljubeznim sinovima prvostolnomu kaptolu, svećenstvu i narodu grada Zagreba i nabiskupije zagrebačke pozdrav i apostolski blagoslov.

Mi, po savjetu Naše časne braće kardinala Svete Rimske Crkve i punoćom apostolske vlasti, proglasismo danas i postavismo ljubeznoga sina Alojzija Stepinca, svećenika vaše zagrebačke nadbiskupije, doktora svete teologije i filozofije, za koadjutora časnomu bratu Antoniju Baueru, iste vaše prvostolne crkve današnjemu nadbiskupu, s pravom budućega nasljedstva u vladanju i upravljanju te crkve u duhovnim i vremenitim poslovima, sa svim punomoćjem i vlašću, koja ovakovim biskupima koadjutorima po zakonu pripada, te ga izabramo za upražnjenu naslovnu nadbiskupsku crkvu nikopsitsku i njezin mu naslov podijelismo.

O tome vas sve obavješćujemo ovim Našim pismom, te vam u Gospodinu nalažemo, da istoga Alojzija, vašega budućega nadbiskupa, odano primite kao oca i pastira duša vaših i dužnim ga poštovanjem susretate, te slušate i cijenite njegove

spasonosne opomene i naloge, pa i sada za trajanja službe koadjutorske, tako, da se on raduje, što je u vama našao odanu djecu, a vi da se radujete, što ste u njemu našli blagonaklonjenoga oca.

Hoćemo pak i nalažemo, da brigom i po dužnosti samoga zagrebačkoga Ordinarija ovo se Naše pismo javno pročita, i u kaptolskoj sjednici, koja će se držati prva iza toga kako se ono primi, i u samoj prvostolnoj crkvi sa propovijedaonice, na prvi što dode svečani dan, koji narod svetkuje kao zapovjedni blagdan.

Dano u Rimu kod Sv. Petra, godine Gospodnje hiljadu devet stotina trideset četvrte, dana dvadeset osmoga mjeseca svibnja. Našega Papinstva godine trinaeste.

Fr. Toma Pijo reda propovjedničkoga kardinal Boggiani kancelar Svete Rimske Crkve.

Dominik Jorio apostolski protonotar.

Alfons Carinci apostolski protonotar.

Kanonik Alfred Liberati

pomoćnik apostolske kancelarije.

Konsekracijski dan msgra dra A. Stepinca.

24. lipnja prevažan je dan za zagrebačku nadbiskupiju, prevažan također za msgra dra Alojzija Stepinca.

Za vele svećenika u Kristovoj Crkvi, za člana Petrova apostolskog zbora, posvećen je za živom Duha Svetog i rukopoloženjem biskupovim msgr. dr. A. Stepinac.

Prevažan je to stoga dan za mladog koadjutora. Na njemu je po božanskom pravu počinula vrhovna apostolska učiteljska vlast: Docete omnes gentes... On je određen da bude nosilac one upravne vlasti, za koju kaže apostol: »Spiritus sanctus posuit vos regere Ecclesiam Dei« (Act: 20, 28). On je postao središte i izvor svakog posvećenja, a najviše euharistijskog, jer će posvećivati one, na koje će se protegnuti Kristova riječ žrtvenog i sakramentalnog euharistijskog testamenta: »Ovo činite meni na spomen« (Lk. 22, 19).

O kolika čast, a kolika i dužnost!

Čast i odlika na zemlji najveća! Pred njom bljedji sav sjaj i punina zemaljskih časti. Kraljevske vlasti vežu na zemlji, vežu vanjštinu, a biskupska promiče sve zemaljsko, osvjetljuje ga sub luce aeternitatis, prodire u unutarnjost i nad čitavim čovjekom vrši vlast, čiji se učinci odražuju i na nebesima: »Štogaod svežete na zemlji, bit će svezano i na nebesima...« Sjaj nebeske aureole ckružuje glavu vrhovnih pastira Krist. Crkve, jer oni nijesu dijelnici zemaljskih vlasti nego nebeskih, božanskih dobara i prava, koja božanskim auktoretom dijele svijetu. — Ali i dužnost je to prego-lema. Episcopi est regere Ecclesiam Dei. Biskupska je dužnost bdjeti, da se lažne nauke ne uvuku u dušu puka, njegova je briga, da život mističkog Kristova tijela, Crkve njegove, vjernika širom biskupije ne propadne, već da bude sve snažniji i jači. Snažniji i jači neumornim njegovim propovjedanjem i radom, krepči i puniji njegovom brigom za svete, dobre i požrtvovne svećenike, koji će požrtvovnošću do zaboravi samog sebe hranom Kristove istine i njegovih milosnih sakramenata pasti duše svojih podložnika. Čast crkve, jakost njezina, čvrstoća njezina u prvom redu i pred svima treba da je najveća želja biskupova, najčešći, prvi i najmiliji predmet njegovih molitava, njegovih briga, njegovih savjeta i razgovora, njegovih suza. I kad ustanu Herodi, Neroni i Julijani, Henrici, Luteri i Kalvini, njegova su usta prva zvana da progovore, njegova desnica prva da se digne na znak protesta protiv nepravde, na znak poziva u sveti boj za vječna i neoskvrnjiva prava Krista i Crkve. To je evo čast i dužnost velesvećenika. Prevažan je stoga za novog koadjutora njegov posvetni čas.

No prevažan je ovaj posvetni čas i za čitavu nadbiskupiju. Ta svima se nameće pitanje, hoće li uzvišenom i preteškom pozivu biskupa i pastira zadovoljiti novi koadjutor i dosljedno hoće li posvetni njegov čas na dostojanstvo budućega nadbiskupa biti izvor plodnih i blagoslovenih djela, za kojima hrvatski katolicizam čezne velikom i ne-utaživom željom.

Mi se nadamo i vjerujemo, da će tako biti.

Na grbu novog koadjutora stoji zapisana lozinka: U Tebe se Gospodine uzdah. Ova su pismena proistekla iz duše, koja je u punini obuhvatila Boga i učinila ga središtem svojih misli, svojih osjećaja, svojih nacrti i osnova; iz duše, kojoj je Bog s jedne strane cilj svega teženja i svakog djelovanja, a s druge strane izvor sve snage i jakosti. Nadahnjivač dobrih misli, i darivalac božanske snage, tješitelj u nevolji i sigurni pomoćnik u svim pothvatima: »In Te Domine speravi«. — Ova duboka proćućena veza sve duše novog koadjutora i svih misli njegovih s Gospodinom kao s izvorom sve snage i ciljem svega rada, proćućena nježnom odanosti ruci Gospodnjoj u mladosti, proćućena u krvavim iskušenjima rata, proćućena u poratnim iskrenim osjećajima pobožnosti u rodnoj kući, proćućena u najsavršenijem vršenju odgojne discipline kroz sedam godina školovanja u Rimu, proćućena kroz tri godine povučene, svetog, boguodanog života, darivanog jedino Bogu i bližnjemu — jest ova uska, nježna i duboko utvrđena veza novog koadjutora s Gospodinom uljeva u duše naše vedri optimizam, nadu i vjerovanje, da će časna katedra zagrebačkih biskupa i nadalje ostati neokaljana, svijetla i ponosna, što više, da će se zasjati i novim sjajem.

Jest, neće zagrebačka katedra ostati okaljana, nego svijetla i ponosna.

Ta za ovu katedru određen je muž, koji je žarom djetinjeg srca stao uz Gospodina i uskliknuo mu sa zanosom proročke ljubavi: Dominus pars haereditatis meae et calicis mei... — Za ovu katedru odabran je muž, koji s prirodne strane imade odličnih darova duha, srca i tijela, a s natprirodne strane zaokružio je biće njegovo lanac očitih milosti i tragova snažnog zamaha Božje providnosti naročito onamo od ratnih stradanja i muka, poratnog tapanja i traganja pravog životnog cilja, pa sve do odluke i polaska na mučni studij te dolaska na zagrebačke nadbiskupske dvore, gdje kod traženja za dostojnim nasljednikom sijedog natpastira, uz mnoge dobre i umne pade kocka Božjeg odabranja na nj ko nekoć kraljevska palica na Davida, najmladeg sina Jesejeva.

Jest, neće potamniti sjaj zagrebačke katedre, jer je za nju odabran čvrsti karakter.

Vele da je karakter duša, koja je probuđena k punini svijesti svoga života. Duša, koja je u sebi ujedinila sve sile svoje u smjeru vršenja velikoga životnog zadatka. Duša, čije je unutarnje utroistvo i teženje vježbanjem tako ojačano, da uvijek i u svim prilikama, pod svaku cijenu, hoće samo dobro, a mrzi na zlo. Karakter biti znači posjedovati svijest, koja nije promjenljiva, maglovita, nestalna nego čvrsta kao stanac kamen, istinita, svijetla i plodna kao svijetlo tople sunčane zrake. Karakter biti znači posjedovati volju, koja nije nestalna, nego u djelovanju čvrsta, otvrdnuta i iskušana borbama i nevoljama.

A baš ovakav karakter jest posvećeni naš koadjutor. Od mladosti odgojen u nadbiskupskom

konviktu, u mladenačkoj dobi saradnik i član katoličkog pokreta, produbljen u zrenju istine studijem teologije i filozofije na rimskoj Gregorijani — postao je doista posjednik čvrste svijesti katoličkog naziranja, mišljenja, sudjenja i vjerovanja, Iskušani ratničkim patnjama, obrađujući iza rata žuljavim rukama crnu zemlju, priljubivši se kraj sve stečene inteligencije uma svoj jednostavnosti, oporosti i teškoći seljačkog življenja, provodeći kao svećenik u Zagrebu život posvemašnje povučenosti, polazeći tek na zagrebačku periferiju da tješi i pomaže siromašne i nevoljne, postao je posjednik čvrste i neslomive volje. Ova jasna svijest gledanja i ova nepokolebiva volja djelovanja ujedinjene u umu, duši i srcu novog koadjutora stvaraju oko glave njegove sjajnu aureolu neslomivog karaktera, koji će životnu lađu naše nadbiskupije povesti sigurnim pravcem kroz burni ocean borbi i navala sadanjega vijeka. Tu mu volju neće slomiti ništa. U tu je zacrtanu brazdu voljan ukopati i život svoj.

Jest, ne će se stidom zaodjeti zagrebačka katedra, jer će na nju sjesti nesebičan muž i svećenik. Muž i svećenik za koga vrijedi Jeronimova riječ: »Nudam cruce m nudus sequar«. Kristov goli križ slijedit će bez zemaljskih težnja, siromašan, gol.

Jest, nikad nije koadjutor dr. Stepinac tražio naslove i časti. U srcu njegovu nije našla korijena ona bolest, koju je neki duhoviti pisac nazvao »mitriasis inflammatoria«. Ta pozivu za biskupsku čast on se opirao svim silama tek ga svladala nužna pokornost i poslušnost poglavarima. Nikad nije težio ni za materijalnim dobrima. Što više, on se već kao svjetovnjak, katolički omladinac, odlikovao darivanjem i pomaganjem sirotinje. A kao svećenik postao je pravi samaritanac, darivajući nevoljnim i bolesnim ne samo materijalna dobra, nego sve svoje srce i dušu. Na katedru će našu stoga sjesti pravi svećenik Božji. A kadgod se svećeništvo pokaže ljudskom srcu u velikim djelima ljubavi i samilosti, onda ono osvaja duše i privlači srca. Zato je duboko uvjerenje naše, da će preuzv. g. koadjutor noseći na sebi čisto, samilosno i nesebično svećeništvo, — a ta je riječ personifikacija svega onog, što je najljepše i najidealnije — predočiti i osvojiti srca i onih vjernika, koji možda hladni, s predrasudom u duši, lutaju daleko od Krista i sv. Crkve. Vele za kardinala Manninga, da su ga socijalistički radnici dočekali s bocama u ruci, da navale na nj, kad se prvi puta usudio doći na njihov zbor. A kad je umro, prolazile su oko odra njegova stotine tisuća žuljavih radničkih ruku, da se dotaknu i da još jednom vide mrtvog oca i dobročinitelja. Mi smo uvjereni, da ovaj duh velikog prijatelja radnika i siromaha, kardinala Manninga počiva na našem koadjutoru. Odričući se svojih i prava i potreba ublaživat će nevolju i bijedu drugih.

Ne će biti postidena zagrebačka katedra, jer će na nju doći veliki demokrata. Zato s pravom i pouzdanjem gleda na nj ko brata i prijatelja i oca sav kler i puk.

Pripovijedaju za Salzburškog nadbiskupa Edera, da je putovao noseći u željeznicu i sa željeznice

sam svežanj svoj sa stvarima, što su mu trebale za put. Poznati biskup Aichner hodao bi po svojoj biskupiji do tri sata pješice, da posjeti svoje svećenike na zabitnim župama. Za Kettelera, čija je slava poznata i daleko izvan Njemačke, govore da za cijelog života svoga, mada je bio potomak stare plemićke porodice nije imao vlastitih kola.

Mi smo uvjereni, da će u msgru dru Stepincu demokrata ovakvog duha sjesti na zagrebačku biskupsku stolicu. Ništa niti za sebe, niti za rod svoj, već sve za dobro duša a nada sve za dobro svoga klera. Ljubazan sa svakim, na uslogu svakom, spreman se žrtvovati za svakog. Ljubeći iskreno sve, a napose svećenika i to, kako lijepo reče, zbog svećeničkog karaktera, po kojem je svećenik najviše združen s Kristom. Iskreno ponizan u duši i protivnik svake laske. U zaboravi na sebe i udobnost svoju hoće novi koadjutor da posve bude žrtva na oltaru ljubavi svojih vjernika i svojeg klera. Takav je evo duh novog koadjutora.

Ne će zagrebačka katedra ostati posramljena ni zbog nerazumjevanja savremenog katoličkog gibanja. Ta na novog koadjutora može da s ponosom gleda i organizovani katolicizam.

Ljubav je vez, koji treba da spaja kršćanska srca. A novi koadjutor svakom zgodom propovijeda ljubav. Ljubav među sobom i ljubav prema Kristu. Ni Petrovi ni Pavlovi, ni Apolonovi nego svi treba da budu Kristovi. Tko Krista traži i Krista hoće, taj mora da zaboravi na sve ostale interese. Onaj, koji Krista propovijeda, bio tko mu drago, bit će ljubimac i nadbiskupa koadjutora. To je prava deviza, pravi put k ujedinjenju i harmoniji Božje i katoličke akcije u našoj nadbiskupiji.

Osebuja težnja novog koadjutora u okviru brige za katoličko gibanje jest proširenje i ojačanje katoličke štampe, a nada sve katoličkog dnevnika.

Imade on duboko oko za prosuđivanje golemog značenja štampe, koja morem plovi, zrakom leti, željeznicom juri. Štampe, koja zalazi u velegradske palače, radničke podzemne i podkrovne stanove te seljačke izbe. Štampe, koja carstva razgrađuje, ruši crkve i oltare, uništava svetost obitelji, opoganjuje pojedince, obitelji i narode, uništava zemaljsko i otmilje vječno.

Našem koadjutoru poznata je drska ali istinita riječ francuskog židova Cremieuxa, koji kaže svojim prijateljima: »Smatrajte ljude kao ništa, novac kao ništa, a štampu nada sve. Imajmo štampu a sa štampom imat ćemo sve«.

Našem koadjutoru lebde pred očima svjetli likovi posljednjih papa, koji jednoglasno pozivlju sve katolike, da ne pazeći na trud i novac prošire u svojoj zemlji katoličku štampu.

Zato naš koadjutor svakom zgodom ističe ljubav prema katoličkoj štampi, a napose ljubav prema katoličkom dnevniku, dnevniku, koji po njegovoj želji treba da uđe u svaku katoličku kuću hrvatskih inteligenata.

Da, ne će biti zamračena zagrebačka katedra, dok na nju sjedne dr. A. Stepinac.

Ovo je uvjerenje naše i u ove nade naše mi vjerujemo čvrsto. Vjerujemo, jer je novi naš koad-

djutor vješt u izvršivanju onog posla, koji sv. Bernardo nazivlje: *Negotium negotiorum omnium*. To je molitva. To je uistinu posao nad svim poslovima. Već je sv. Augustin izrekao duboku riječ: Tko umije dobro moliti, umije i dobro živjeti. Molitve su Jakobove ljestve, kojim se uspinje u rebesa, molitva je sila, koja otvara Božje srce, ona je kanal kroz koji k nama pritiče nebeska voda Božje milosti i snage. Naš je koadjutor muž molitve. On je nježni štovatelj Bl. Gospe i smjerni poklonik euharistijskog kralja. Poklonik dnevnih u dubokom i dugom razmišljanju i razgovoru s Gospodinom duboko je ukorjenjena i koadjutorova deviza: *In te Domine speravi*.

Dignite stoga svi, i kler i vjerni puk, srca svoja i podignite oči svoje na bijele, starodrevne zagrebačke nadbiskup. dvore. Nad njima lebdi vječna mladost plodonosne pobjedničke Kristove Crkve. Nikad ona ne umire, nikad ne zamire. Nikad ovi dvori u stoljetnoj historiji katolicizma naših hrvatskih strana nijesu ostali zasjenjeni. Uvijek je u njima ključao život, uvijek vjera u Krista Gospoda,

uvijek ljubav za Kristova djela. Sve veliko u historiji hrvatskoga naroda dobivalo je kroz stoljeća ili poticaj ili pomoć ili obranu u svjetlim dusima, što su oživljavali ove dvore. Ovi časni dvori, simbol vječne katoličke crkve i nerazorive hrvatske nacije, oživješe ovih dana pod prilivom nove snage, ispunije se još novim ponosom i čašću, jer je za nadbiskupa koadjutora posvećen mladi, idealni, ne-sebični, neumorni pregalac i svećenik dr. A. Stepinac.

Jest oživjeli su novom snagom zagrebački nadbiskupski dvori. Zato gore srca u ponosu, veselju i srdačnom čestitanju! A nad veselje naše i čestitanja naša neka obilje milosti svoje izlije Sve-mogući Bog. Milosti obilne i plodne, da se obistine nade naše, te da se iz požrtvovnog rada nadbiskupa koadjutora prospe blagoslov nad sva srca i duše zagrebačke nadbiskupije, da sva zemlja naša i hrvatski narod naš postane narod Božji, narod svet na vječno spasenje svoje, na radost duhovnog pastira svoga, a na čast i slavu Trojedinoga Boga, *Quod Deus faxit*.

Dr. Stj. Bakšić.

Nadbiskup-koadjutor.

Na 24. lipnja 1934.

Otkako sam u »Katoličkom Listu« pročitao misao urednikovu, da je duh kanonika Stepinca, dugogodišnjega odgojitelja svećenstva u našoj nadbiskupiji, počينو na izabranome nadbiskupu koadjutoru ta me misao nikada ne ostavlja.

Zar je to samo pjesnička fraza? Zar je onaj duh, kojim je živio taj sveti čovjek nestao iz okoline, u kojoj se rodio? Zar je njegov sveti život mogao ostati bez utjecaja na njegove najbliže rođake?

U Gospodinu usnuli kanonik Stepinac nije se posve odijelio od svojih rodaka i svojega rodnoga sela. Koliko se on samo zanimao za gradnju nove crkve u svojem rodnom selu, u Krašiću. Kako se on koji je za čitava svoga života raspolagao sa reznatnim prihodima, odricao onih novčića i stalno ih polagao kroz dugi niz godina za gradnju te crkve. A sjećam se, da je jednoć za razmatranja, koja je uvijek on sam vodio klericima, spomenuo svoga rođaka seljaka, koji je iz njegove ruke primio sv. pričest, kao primjer kršćanske tankočutnosti, da je taj seljak primivši sv. Pričest okrenuo se od oltara i pošao na svoje mjesto, a onda je osjetio da on svećenik kod oltara izgovara molitvu (poslije dijeljenja sv. Pričesti) i nasred puta je stao, okrenuo se k oltaru i klečeći primio blagoslov (blagoslov poslije dijeljenja sv. Pričesti). A sa ljudima, koji nemaju te tankočutnosti lako se dogodi, da svećenik od oltara dijeli blagoslov, dok je komunkant na odlasku od oltara okrenut leđima k oltaru. Na taj je način nas klerike upoleđio, da ne činimo takvih povreda uglađenosti.

Još nešto. Poznato je, da sv. Ivan krstitelj, preteča Isusov, u crkvi važi kao uzor i slika svećenika.

»Et tu puer propheta Altissimi vocaberis, praeibis anim ante faciem Domine parare vias ejus.« Tim riječima Zaharije, oca Ivanova, otpremaju odgojitelji klerika mlade svećenike u njihovu službu.

Ja se posve dobro sjećam još iz sjemeništa, da je taj sveti spiritual rado isticao svoje veliko poštovanje prema sv. Ivanu Krstitelju. On je još tada obećavao obraditi visoko poslanje i život Ivana Krstitelja. Nije dospio. Pred smrt, kad su ga već sile ostavljale počeo je pisati u »Katoličkom Listu« raspravu (zbitu knjigu) o sv. Ivanu Krstitelju, ali je nije dovršio. Mislim da me sjećanje ne vara. Nedostaje mi vremena, a i »Katoličkog Lista« nemam pri ruci, da to svoje sjećanje kontroliram. Na mene je tada završetak onoga pisanja učinio utisak zvona, koje je dugo i dugo zvonilo i pozivalo svijet u crkvu, a onda je jednoga dana zaječilo i puklo.

A eto upravo na dan Narodjenja Ivana Krstitelja biskupskim posvećenjem ulazi u povijest Kristove crkve u Hrvatskoj duhovni potomak svetoga spirituala Matije Stepinca.

I govori riječima Ivana Krstitelja: »Nije pravo...«, »nikome ne činite sile«. A svijet danas više nego ikad traži pravdu. I svećenstvo se tuži na nepravdu. Treba nam Ivan Krstitelj ili čovjek njegova duha. Ne će li Nadbiskup-koadjutor nastaviti nedovršenu knjigu svoga velikoga rođaka?

Svećenik iz pastoracije.

Svečanosti prigodom konsekracije nadbiskupa koadjutora.

Nije tomu davno, što je sav kler i katolički puk naše nabiskupije bio ušišćen od radosti i zadovoljstva viješću o imenovanju nadbiskupa koadjutora dra Alojzija Štepinca. Sa sviju strana stizale su mu nebrojene čestitke i izrazi dobrih želja prigodom imenovanja. Čitava nabiskupija bila si je svijesna, kako je time riješeno jedno veoma važno pitanje za koje se u posljednje doba intenzivno zanimao ne samo kler nego i široka narodna javnost. Oduševljenje postalo je tim veće, kad su javnosti postale poznate velike svećeničke vrline, koje rese našeg novog nadpastira. Razumljivo je stoga, da se odmah u vezi s imenovanjem sva naša javnost stala zanimati za dan, kada će biti izvršen čin svećane biskupske konsekracije novoimenovanog nadbiskupa koadjutora. Kad se pak saznalo, da je za dan konsekracije određena nedjelja 24. lipnja o. g. kad ujedno pada i blagdan velikoga ugodnika Božjega, sv. Ivana Krstitelja, o kom je u svoje vrijeme pisao u našem listu na glasu svetosti preminuli stric našeg nadbiskupa koadjutora, sva je pažnja hrvatske katoličke javnosti, osobito pak katoličkog građanstva zagrebačkog, bila skrenuta u jednu točku, kako da se konsekracija novog nadbiskupa koadjutora što svečanije proslavi, i da se tom prigodom dade punog oduška radosti i oduševljenju klera i katoličkih vjernika naše nabiskupije.

I doista, taj dan bio je trijumf radosti klera i vjernika, naročito zagrebačkog katoličkog građanstva, bio je opet jedna od najljepših javnih manifestacija katoličke svijesti.

Svečana povorka s bakljadom.

Nakon što je preuzv. g. nadbiskup koadjutor svršio svoje duhovne vježbe uoči konsekracije, položio je ponajprije u subotu u 6 sati navečer u kapelici nadbiskupskog dvora u ruke preuzv. g. nadbiskupa dra Antuna Bauera Tridentinsku vjeroispovijest i antimodernističku zakletvu, te izrekao prisegu vjernosti Svetoj Crkvi i Sv. Ocu Papi, u prisutnosti apost. nuncija msgra Hermenegilda Pellegrinettija i đakovačkog biskupa dra Antuna Akšamovića, te nekoliko germaničara drugova nadbiskupa koadjutora, priređena bi navečer oko 8 $\frac{1}{2}$ sati njemu u počast veličanstvena svečanostna povorka s bakljadom, koju su organizirali Križari i druga mnogobrojna katolička društva u Zagrebu, te veliki broj župljana župe Krašića, koja je poslala na tu povorku i posebno organizirani banderij mladića u narodnoj nošnji, koji su bili na čelu povorke. Osim toga bila su u povorci brojna zastupana društva: Hrvatski Radiša, Napredak, Katoličko djetičko društvo, Akademski omladina, Poštanska glazba i drugi. Povorka se sa rasvijetljenim lampionima i društvenim barjacima svrstala u Palmotićevoj ulici pred svetištem Presvetog Srca Isusova, te prošavši u dostojanstvenom redu i disciplini kroz Boškovićevu ulicu, Zrinjevac, Prašku ulicu, Jelačićev trg, prispjela je oko 8 $\frac{1}{2}$ sati navečer kroz Bakačevu ulicu pred glavni ulaz nad-

biskupskog dvora. Uz glazbu i oduševljeno klicanje ispunili su učesnici povorke dupkom sav prostor perivoja pred nadbiskupskim dvorom, dok su na Jelačićevom trgu i u Bakačevoj ulici hiljade građanstva u špaliru pridružile se klicanju.

Na balkonu nadbiskupskog dvora bio je sabran sav naš katolički episkopat i drugi odličnici klera, a nadbiskup koadjutor još uvijek u običnom ra, a nadbiskup koadjutor još uvijek u običnom svećeničkom odijelu, skroman kao obično, ali živo dirnut pažnjom zagrebačkog katoličkog građanstva. Kad su se stišali poklici burnih ovacija, i nakon što je križarska glazba odsvirala papinsku himnu, stupio je na improviziranu govornicu pred balkonom odvjetnik dr. Ivan Protulipac te izrekao vatreni govor, u kom je naglasio ove misli:

»Ovo je zahvala cijelog zagrebačkog građanstva, koje se je u tako velikom broju sabralo da zajedničkom manifestacijom oda zahvalnost trojici:

Prva zahvala ide Sv. Ocu, koji nam je dao za budućega nadbiskupa lice, koje je upravo moglo okupiti ove goleme mase naroda. Druga riječ naše zahvale ide Hrvatskom Metropoliti preuzv. g. nadbiskupu dru Antunu Baueru. Njemu, za koga znamo da je toliko radio, da ovo građanstvo može pozdraviti ovoga njegovoga nasljednika. Hvala vam, preuzvišeni, na tome, što ste se trudili da starodrevni nadbiskupski dvor dobije nasljednika vas vrijednoga. Treći pozdrav ide novom nasljedniku Hrvatskog Metropolite. On koji je izabrao za lozinku riječi psalmiste »In Te Domine speravi« i nas je u njoj ujedinio, jer to je lozinka cijeloga našega naroda. To je parola koja nas je održala kroz vijekove i koja će nas i u buduće držati snažne.

Preuzv. gospodine! Uzdamo se da ćete izgrađivati i dalje ono, što su vaši predšasnici učinili. Pod tim vašim geslom nastupa nova era. Za vama će ići ovaj narod izgrađivat će onu kulturu, kojoj je kroz vjekove bio središte ovaj nadbiskupski dvor, sve to na dobro vjerskog preporoda i općeg pridizanja hrvatskoga puka.

Vama se, preuzvišeni, pridružuje naročito omladina. Evo ovdje su križari, radikalna i bojovna omladina, koja vam se stavlja na raspolaganje. Još jednom hvala Hrvatskom Metropoliti i pozdrav novom nadbiskupu.«

Govor dra Protulipca bio je prekidán oduševljenim poklicima katol. episkopatu i nadbiskupu koadjutoru.

Na to je dao znak rukom hrvatski metropolita dr. Antun Bauer te prozborio snažnim glasom ovako:

»Draga braćo!

Ja sam već rekao, a i novine su to raznijele: »Ja sam sretan!« Sretan sam, jer znam tko će iza mene upravljati ovom nabiskupijom. Ova sreća moja još je povećana ovim vašim oduševljenjem i ovim slavljem, jer mi je to dokaz, da je moj prijedlog odgovarao vašem kršćanskom očekivanju vašim vjerskim osjećajima i željama. I dok vam ovo kažem, zahvaljujem se na ovom iskazu vaše ljubavi i vašeg oduševljenja prilikom posvećenja

mog nasljednika. Molim vas i zaklinjem vas da srca svoja dignete Bogu i da se pomolite za sretno vladanje moga nasljednika, kako su se i prvi kršćani molili za apostole i kako pravi kršćani i danas čine. Srca dignite k Bogu za sretno i uspješno vladanje moga nasljednika koga da Bog poživi a mene da uzme k sebi.«

Preuzv. g. nadbiskup završio je sav tronut sa suzom u oku svoju zahvalu, dok je iz sakupljenog mnoštva provalila bura oduševljenih poklika hrvatskom metropoliti.

Poslije toga progovorio je nadbiskup koadjutor Dr. Stepinac:

»Draga braćo i čitavo građanstvo!

Gledajući večeras veleban sjaj ovih vaših lampijona i bakalja, te slušajući zvukove glazbe nameću mi se ove dvije misli.

Kao što ovi vaši lampijoni rasvijetljaju noćnu tminu, tako je i katolička vjera bila svjetionikom našem narodu kroz 12 vijekova, da ne zaluta u tmini raznih zabluda. A kao što nas zvukovi glazbe razveseljuju, tako je jedina radost bila katolička vjera našem narodu u teškim vremenima njegove prošlosti.

Želim samo, da naša vjera bude i nadalje svjetionik svakome pojedincu od vas i cijelom hrvatskom narodu. Ja sam uvjeren, ako je ta vjera bila kadra uzdržati ovaj naš narod kroz 12 vijekova, da će ga tako uzdržati i dalje do konca i kroz sve vijekove bude li se držao pećine Petrove, bude li se držao Crkve katoličke. Hvala vam najljepša od svega srca.«

I opet su se ponovile oduševljene manifestacije starom i mladom nadbiskupu te ostalom episkopatu.

Tada je hrvatsko pjevačko društvo »Branimir«, pojačano pjevačima drugih zagrebačkih društava, otpjevalo pod ravnanjem svog zborovođe g. Vrhovskog Matzovu »Počasnicu« a nato je održao u ime zagrebačkog građanstva školski nadzornik g. Milutin Majer krasan govor, koji je ovako počeo:

»Historijske kule ovoga drevnog biskupskog grada i opet su svjedoci jedne lijepe katoličke i narodne slave. U svijetlu ovih mnogobrojnih bakalja kao da se opet bude iz svoga dugog stoljetnog sna, otvaraju začudeno svoje snene staračke oči da vide, tko ih to buni u njihovom dugom snu. Kao da pitaju: »Kakvo je to slavlje i što to manifestira novi — moderni Zagreb?« Čude se ovim poklicima i ovoj vrevi i radosti, koja se večeras zbiva na ovom drevnom historijskom tlu. Kao da pravo ne vjeruju, da sinovi hipermodernog dvadesetog vijeka mogu da prolaze ispred njih, nijemih svjedoka naše davne slave i minule prošlosti.

Pa i ova naša stara gotska katedrala kao da se budi večeras na novi život. Iz njezine tamne grobnice kao da se dižu sjene starih i slavni biskupa zagrebačkih, da i oni budu svjedokom ove večerašnje manifestacije, koju građani grada Zagreba priređuju večeras Vama, preuzvišeni gospodine nadbiskupe koadjutore.

Uspinjete se na staroslavnu stolicu zagrebačkih biskupa, da budete Melhizedek, veliki svećenik

svoga naroda i njegov Mojsija, koji će ga kao njegov duhovni vođa, otac i branitelj voditi u zemlju obećanu.

Čekaju Vas, ekscelencijo, velike dužnosti i još teži zadaci. Pa kao što su starozavjetni proroci istupali muževno i revno za slavu Svevišnjega, kao što su apostoli Kristovi ustrajno i predano podnosili tegobe svoga mučnoga apostolskog rada, tako ćete i Vi, preuzvišeni, stupati njihovim stazama u radu za slavu Božju i sreću svog naroda.«

Zatim je g. Majer opisao karitativni rad novog nadbiskupa i zamolio ga, neka se i u budućim danima sjeća onih malenih i bijednih.

Tada nastavlja g. Majer:

»Vas nije rodio veliki i bučni grad, Vas je rodilo naše maleno i skromno hrvatsko selo, koje radi teškog života ne proklinje svoj udes, već se smireno i sa strahopočitanjem predaje u volju Božju i u svojim najtežim časovima veli: »Bogu hvala, neka se vrši volja Njegova!...«

I zato kao dijete našeg malog sela Vi ćete razumjeti njegove želje i potrebe. Vi ćete mu biti zaštitnik i branitelj. Vi treba da budete Juda Makabejac toga našega naroda. Pa kada će sutra Vaše čelo ovjenčati časna i skupocjena nadbiskupska mitra i kada ćete pred prijestolje Svevišnjega Oca prinijeti Vašu prvu natpastirsku hvalu i molitvu, sjetite se i svoga naroda, iz koga ste nikli i koga ljubite, da Gospodin Bog i ubuduće očuva domove naše, polja i brežuljke naše od svih nedaća i nesreća. Neka Gospod Bog otaca naših, nikada ne dozvoli da taj narod, koji ljubi svoju rođenu grud, tu svoju dragu hraniteljku i časnu koljevku pradjedova i otaca svojih, skrene s puta poštenja i istine. Neka na čelo svojih redova visoko uzdigne barijak Kristov, barijak Istine i Pravde, koji će ga voditi do slave i pobjede, kao što je vodio i djedove naše u stoljetnim i krvavim borbama: »Za krst časni i slobodu zlatnu!...«

Govornik završava:

Preuzvišeni Gospodine!

Sutrašnjim danom zasjest ćete historijsku stolicu staroslavni biskupa zagrebačkih. Pred Vama siedila su na toj časnoj stolici od njezina osnutka do danas njih osamdeset i dvojica. Ne zaboravite nikad, da je među njima bilo muževa časni i učenih. Muževa svetog života i neustrašivih branitelja svete crkve i našeg naroda, koji su za tristoljetne borbe s osmanlijskom zatornom silom polazili u boj držeći u ljevici posvećeni križ a u desnici britki mač. Oni su u tim herojskim i krvavim borbama za krst i slobodu bili sa svojim narodom »predzide kršćanstva« i štit cjelokupne zapadne evropske civilizacije.

Imena jednog blaženog Augustina Kažotića, velikoga rodoljuba i borca Pavla Horvata, sjajnog i moćnog Tome Bakač-Erdeda, uzornog Martina Berkovića, umnog Maksimilijana Vrhovca, plemenitog Jurja Haulika, kao i našeg današnjeg požrtvornog metropolite preuzvišenog gospodina Dra Antura Bauera, Vašeg duhovnog oca i učitelja,

ostat će trajna i nezaboravna u analima ne samo nadbiskupije zagrebačke već i u kulturno političkoj povijesti hrvatskoj.

G. Majer na koncu čestita novom nadbiskupu koadjutoru u ime građana grada Zagreba i kliče mu iz duše Zagreba:

»Blagosloven, koji dolazi u ime Gospodnje«.

Na to se zaorila tradicionalna hrvatska pjesma: »Do nebesa«. Usred općeg oduševljenja i ovacija jedva je uspjelo umiriti narod tako da je preuzv. dr. Stepinac mogao reći:

»Draga braćo! Ja vam još jednom zahvaljujem od srca na iskrenim pozdravima. Zahvaljujem se na pozdravnim riječima drugoga govornika i velikim: Moj rad će biti težak i naporan. Za uspjeh potrebno je da vlada sloga i prijateljstvo. Ako budem morao kadgod i koriti, neka se to ne uzme za zlo. Svi treba da surađujemo na duhovnoj obnovi našega naroda. Uvjeren sam da ćete me i vi poduprijeti u mome radu, a kako veli narodna poslovice »kad se bratska srca slože i olovo plivat može«.

Još dugo u noći trajale su manifestacije. Manifestanti su se stali razilaziti u potpunom redu. Kad je narod, koji je stajao u Bakačevoj ulici, ugledao iz daljine Hrvatskog metropolitu, stao mu je gromko klicati.

Dan konsekracije.

Svečano raspoloženje katoličkog građanstva još se u većoj mjeri zapažalo na sam dan konsekracije u nedjelju dne 24. lipnja ujutro. Pročelje katedrale i unutrašnjost bili su ukusno iskičeni vijencima i zelenilom. Na hiljade naroda svrstalo se u špalir, gdje je imao proći u svečanoj pratnji vođen nadbiskup koadjutor u crkvu. Stolna crkva bila je dupkom puna pobožnog naroda i građanstva. Sve je htjelo da gleda veličanstveni obred biskupske konsekracije.

Točno u 8 sati krenuo je novi nadbiskup koadjutor processionaliter iz Nadbiskupskog dvora s južnog izlaza Bakačevom ulicom u katedralu. Povorku su formirali klerici, redovi, kler, prebendari, kaptol, članovi episkopata, nadbiskup koadjutor u pratnji svojih zareditelja nadbiskupa dra Šarića i biskupa dra Bonefačića, zatim apostolski nuncij Pellegrinetti te kao zadnji sam Hrvatski metropolita preuzv. g. dr. A. Bauer, koji je dijelio narodu blagoslov. Svi nadbiskupi i biskupi bili su u »capa magna«.

Iza nadbiskupa stupala je skromna seljakinja, koadjutorova majka Barbara, u svom seljačkom bijelom odijelu zajedno s djecom svojom, s koadjutorovom braćom i sestrama te ostala rodbina.

Iz Dvora do crkve pravila su povorci špalir samostanska školska djeca, uniformirani članovi društva Petar Zrinski i Društvo bana Jelačića, članovi i članice vjerskih društava, zatim Hrvatske žene, seljaci i seljakinje iz Krašića a zatim iza njih ogromne množine svijeta.

Kad je povorka ušla u crkvu i hrvatski metropolita primio sv. vodu i oškropio vjernike, zabrujile su orgulje veličanstveni preludij. U crkvi je

procesija prošla kroz šumu barjaka križarskih te ostalih društava. Hrvatski metropolita zauzeo je svoje mjesto na tronu na desnoj strani, nadbiskup koadjutor sa biskupima suzarediteljima na lijevoj strani, gdje je postavljen za nj i mali oltar, dok su nuncij i ostali nadbiskupi i biskupi zauzeli mjesto u apsidi iza oltara, gdje se smjestio i mnogobrojani kler.

U 8 sati zauzeo je svoje tradicionalno bansko mjesto na lijevoj strani od oltara (strana epistole) ban g. dr. Ivo Perović, koji je došao u pratnji sekretara banske uprave g. Marčeca. U prvim klupama bili su gradski načelnik dr. I. Krbek sa svojim tajnikom drom Dolovčakom, predsjednik Jugoslavenske akademije dr. Albert Bazala, rektor zagrebačkog sveučilišta ing. Đuro Stipetić, rektor Ekonomske visoke komercijalne škole ing. Reiter, dekan teološkog fakulteta dr. Ruspini, msgr. dr. Lončarić i mnogi drugi. Na desnoj strani (gledajući sa glavnog oltara) sjedila je nadbiskupova majka, braća i rodbina iz Krašića.

Tada je započeo veličanstveni obred biskupske konsekracije. Prije ispita nadbiskupa koadjutora pročitao je kanonik presvij. g. dr. Volović prijevod papinske bule za kaptol kler i vjernike na hrvatskom jeziku (on je g. 1911. pročitao i bulu nadbiskupa dra Bauera, kad je postavljen za koadjutora s pravom nasljedništva, tadašnjem nadbiskupu dru Posiloviću). Čitanje papinske bule popratio je dr. Volović usklikom: »Da Bog da te sretno bilo«.

Originalni tekst bule na samog koadjutora pročitao je zatim presvij. g. dr. Lovro Radičević, kao presbyter assistens. -

Pontifikalna misa s konsekracijom.

Po tom je započeo sam obred sa pontifikalnom misom, koju je služio na glavnom žrtveniku preuzv. g. nadbiskup dr. Antun Bauer, a nadb. koadjutor u isto vrijeme koncelebrirao na pokrajnom improviziranom oltaru. Na koru izvodio je pojačani zbor Rheinbergerovu misu. Na svršetku mise, nakon što je novokonsekrirani primio biskupska insignija, zapjevao je konsekrator »Te Deum«, koji je proslijedio pjevati kor, a novokonsekrirani pošao je u pratnji sukonsekratorâ kroz crkvu i podijelio svoj prvi natpastirski blagoslov. Sa počitanjem nastojali su vjernici da što bliže vide novog nadbiskupa, koji je asketskog blijedog lica stupao sigurnim korakom te ozbiljnim i poniznim pogledom dijelio blagoslov.

Na prolazu su mu spuštene barjaci odali počast, a kad se nadbiskup koadjutor vratio tri puta je otpjevao sve jačim glasom klanjajući se pred zarediteljem: »Ad multos annos«. Tada je hrvatski metropolita poljubio novog nadbiskupa, a on opet svoje suzareditelje. Time je obred dovršen. Hrvatski metropolita malo iza toga sagnuo se prema estradi i pružio ruku nadbiskupovoj majci čestitajući joj.

Ovacije i čestitke.

Nakon svršena obreda ispraćen bi novi nadbiskup procesionaliter u nadbiskupski dvor, zanosno

aklamiran špalirom naroda pred crkvom. Pred balkonom biskupskoga dvora skupilo se mnoštvo građanstva pozdravljajući novog nadbiskupa koadjutora. Dr. Stepinac pojavio se na čas na balkonu te se ukratko zahvalio na ovacijama rekavši:

»Hvala vam draga braćo, što ste u tako velikom broju prisustvovali posvećenju u katedrali. Dao Bog, da se obilje blagoslova izlije na vas i na našu dragu domovinu.«

U svojoj sobi primio je nadbiskup koadjutor mnogobrojne čestitare. Među prvima poklonio mu se korporativno odbor Hrvatskog Radiše, koji je predveo i predstavio odbor njegov msgr. dr. Lončarić. U ime čitavog društva iskazao je nadbiskupu koadjutoru svoje čestitke i izjavio odanost predsjednik društva g. Milan Prpić.

Nadbiskup koadjutor dr. Stepinac srdačno se zahvalio odboru. Poznate su mu velike zasluge Hrvatskog Radiše za narod. Zato preporučuje društvu, neka u njemu vlada ljubav i sloga, a nesloga neka se ne uvuče i ne uništi rad društva. Moli se da Bog blagoslovi djelovanje društva, koje ima odgajati u omladini karaktere. U svojim molitvama sjećat će se društva, jer bez Božjeg blagoslova nema napretka.

Među ostalima primio je i dvojicu predstavnika akademičara, koji su ga pozdravili kratkim govorom. Zahvaljujući se na tim pozdravima dr. Stepinac je rekao:

»Mladost je naša nada i naša uzdanica. Želim da vi mladi budete onakvi, kao što su naši stari, koji su ne samo svoj um, već i svoje živote posvetili i žrtvovali domovini, a sve to zato, jer su ljubili svoj narod iznad svega. Zahvaljujem vam i želim, da budete onakvi, kako to traži naša domovina!«

Slijedili su i drugi čestitari. Među ostalima čestitao je i predsjednik Središnjeg odbora Katoličke Akcije dr. Markulin, zatim novoveški župljani, dr. Prikril, njemačko-evangelički biskup dr. Filip Popp sa biskupskim pomoćnikom drom Michaelom Beckerom, župnik Kolarić u ime križevačkog dekanata, župnik Kovačić u ime virjanskog, zastupnik senjskog biskupa preuzv. g. dra Starčevića, rektor Bogoslovске Akademije u Senju kanonik dr. Ivo Blažević, koji je u ime svog ordinarija, odsutnog zbog krizmanja, izručio svoje čestitke mladome i starome nadbiskupu, u ime kapucina iz Varaždina pater Anselmo Canjuga, te mnogi drugi.

U 1 sat je dao u Nadbiskupskom dvoru hrvatski metropolita svečani ručak u čast nadbiskupa koadjutora dra Stepinca. Prisustvovali su svi biskupi, skupa s nuncijem, svi svećenici, koji su bili u asistenciji kod konsekracije, predstavnici časničke i križevačkog kaptola, zastupnik senjskog biskupa dr. Blažević i drugi. Od svjetovnih bili su gradski načelnik dr. Krbek, rektor sveučilišta inž. Stipetić, rektor Visoke ekonomske škole inž. Reiter, liječnik dr. Lochert, koadjutorov brat Makso, dok su se ispričali ban dr. Perović, koji je prisustvovao konsekraciji, jer je otputovao

iz Zagreba i komandant armije general Marić, jer je izvan Zagreba.

Za vrijeme ručka izrekli su zdravice Hrvatski metropolita, apostolski nuncij i nadbiskup koadjutor.

Kako je svečanosti konsekracije prisustvovao veliki broj vanjskog pastoralnog klera i iz susjednih biskupija, bili su ti svećenici, kao gosti preuzv. g. nadbiskupa, na zajedničkom ručku u bogoslovnom sjemeništu.

Poslije ručka bili su sakupljeni svećenici ugodno iznenađeni, kad im je iznenada došao u posjete sam preuzv. g. dr. Alojzije Stepinac, u pratnji rektora sjemeništa presvij. g. msgra dra Kamila Dočkala i vlč. g. Luke Vukasa.

U ime svećenstva pozdravio je preuzvišenog župnik i dekan iz Biškopca preč. g. Tomislav Štefanac. U svome je govoru istakao veselje klera na tako sretnom izboru nadbiskupa koadjutora, kojega je doista sam Duh Sveti diktirao po zagovoru njegova svete uspomene strica Matije Stepinca. Govornik osobito ističe svetost, skromnost, učenost i hrvatsko domoljublje pok. Matije Stepinca, pa s radošću konstatira, da te iste kreposti rese i njegova nećaka nadbiskupa koadjutora.

U svom odgovoru punom dubokih misli, istaknuo je preuzv. g. dr. Alojzije Stepinac svoju osobitu ljubav prema kleru, kojemu želi biti više dobar prijatelj nego strogi poglavar i usku vezu koja ga veže s rodnom hrvatskom grudom, koju je sam zaoravao. On će kao takav razumjeti poteškoće klera. Naglasuje izričito da toliko ljubi svoj hrvatski narod, da se u toj ljubavi ne da ni od koga natkriliti.

Nakon toga se je najsrdačnije pozdravio sa svojim bivšim kolegama i ostalim svećenstvom, pa je burno pozdravljen napustio dvoranu.

Pojava mladoga preuzv. g. nadbiskupa koadjutora dra Alojzija Stepinca ostavila je na sve prisutne svećenike neobično ugodan i simpatičan dojam.

Pažnja zemljacima.

Oko 4 sata popodne odvezao se nadbiskup koadjutor u pratnji svog tajnika dra Šepera u samostan čč. ss. milosrdnica, gdje je bila majka, braća i sestre i ostala rodbina koadjutorova, te ostali njegovi znanci iz Krašića. Na ulazu u crkvu dočekao ga je rektor crkve Dumbović u pratnji ostalog samostanskog svećenstva. Tu je nadbiskup koadjutor prisustvovao večernjici, a zatim je podijelio blagoslov i tom zgodom pozdravio svoje zemljake ovim riječima:

»Dragi zemljaci! Prije svega zahvaljujem vam na vašem dolasku, kojim ste počastili moju konsekraciju. Ova počast nije ostala na meni, već je upravljena Onome, kome jedinome čast i hvala. Naše maleno mjesto dalo je mnogo svećenika Crkvi i našem narodu. To je znak, da u njemu vlada dobar kršćanski duh. Želim da taj dobar kršćanski duh ostane u njemu nepromijenjen, pače da raste i napreduje tako, da kad budem jednom morao polagati račun za ovce u pastvi mog malenog mjesta, mogu reći: Nijednu od onih, koje si

mi povjerio, Gospodine, nijesam izgubio. U to ime podijeljujem svoj prvi natpastirski blagoslov vama i svima ostalima.«

Iza večernjice uputio se nadbiskup koadjutor u vrt, gdje su Krašićanci napravili špalir. Tu se sa svima pozdravio i razgovarao. Drug iz mladosti fotoreporter g. Vladimir Horvat darovao je nadbiskupu koadjutoru veliku ukovirenu sliku majke nadbiskupove, s krunicom u skrušenoj molitvi za svog sina. Kad je majka ugledala, milo se zaprijetila prstom g. Horvatu, što ju je slikao. Nadbiskup se obradovan zahvalio na tom lijepom daru. Sve do pet sati ostao je nadbiskup u srdačnom razgovoru sa svojim mještanima, koji su mu prilazili i ljubili prsten. Na odlasku oprostio se nadbiskup koadjutor sa svojom majkom i braćom.

Javna zahvala preuzv. g. nadbiskupa koadjutora

Kako je preuzv. g. msgr. dr. Stepinac sa sviju strana obasut nebrojenim čestitkama, upravio je svima, čestitarima ovu javnu zahvalu:

»Budući da mi je fizički nemoguće zahvaliti se posebno svakome od tolikoga broja čestitara, koji su mi čestitali bilo brzojavno, bilo pismeno prigodom mog imenovanja za koadjutora zagrebačkoga nadbiskupa; te imendan i biskupsku konsekraciju, to se ovim putem, u koliko već nijesam posebice učinio, javno zahvaljujem:

svima svećenicima nadbiskupije zagrebačke, mojim budućim suradnicima na Njivi Gospodnjoj kao i svećenicima iz čitave naše domovine;

mojim učiteljima od najmladih dana i profesorima, koji su mi usadivali u dušu zdravu nauku;

mojim drugovima iz školskih dana, koji se nikad ne zaboravljaju;

mojim drugovima iz svjetskoga rata, koji su vlastitim očima gledali i na vlastitoj koži iskusili kako mržnja i nepravda čini narode nesretnima i, mislim, zajedno sa mnoštvom stekli dovoljno uvjerenje, da je samo pravda i ljubav kako je Bog zapovijeda podloga sreće čovječanstva;

svima ustanovama, organizacijama i društvima iz čitave naše domovine, te građanstvu starodrevnoga grada Zagreba koji mi posebnim načinom iskazaše svoje poštovanje i

mome dragom hrvatskom seljačkom narodu,

Preuzv. g. Nadbiskup koadjutor u bogoslovnom sjemeništu.

U ponedjeljak 25. lipnja posjetio je novi Nadbiskup koadjutor pitomce bogoslovnoga sjemeništa u 8 sati uveče. Sam je rekao, da mu je bila želja da prvi posjet učini baš budućim svojim saradnicima, a to evo i čini.

Pitomci su ga dočekali u dvorani »Vijenca«. Čim je unišao, burno su ga aklamirali i plieskom i pjesmom: Ljubimo Te naša diko. A zatim je blagoslov Paljug stupio naprijed i izrekao ovaj pozdravni govor:

koji mi je iz svih krajeva kao sinu iz svoje srodine iskazao najiskrenije simpatije.

Svima srdačna hvala!

U Zagrebu, 25. lipnja 1934.

Dr. Alojzije Stepinac,
nadbiskup koadjutor.»

Svijest o natpastirskim dužnostima.

Ugledna zagrebačka nadbiskupija jest pažnjom vrhovnog Pastira sv. Crkve, nakon strepnje i zabrinutosti za njezinu skorbu budućnost što je uzmemirivala sve one, kojima je iskreno stalo do boljitka crkvenog, vjerskog i moralnog života našega naroda, hvala nedokučivom Promislu Božjem, osigurana da ne će ostati bez dobrog i brižnog natpastira. Pojava novog natpastira listom osvaja srca sviju, koji imaju prilike da ga barem kod jednog susreta upoznaju. Svećenike, kojima je još do neđavna u svojoj poniznosti i skromnosti bio posve nepoznat, osvaja već njegova izvanja askećička svećenička pojava, njegova odlučnost, smisao za objektivnu pravdu, pronicavost u shvaćanju teškoća pojedinih konkretnih problema, a naročito smisao dubokog razumijevanja onih koji se nalaze u kakvoj bijedi, te spremnost da sve učini, čim bi uklonio ili barem ublažio njihovu bijedu. Kao iz pravog Kristovog nadsvećenika divno se odražuje njegova plemenita crta čovjekoljublja, koja je tako jasno došla do izražaja u njegovom dosadašnjem karitativnom djelovanju.

Novi naš nadbiskup koadjutor živo si je svjestan teških i odgovornih dužnosti na svom visokom položaju, pa zato ne časi časa, čim se ukaže potreba, da nastupi u vršenju natpastirske vlasti. Eno odmah nakon svog imenovanja pohitao je u jednu slavonsku župu i uspio da stiša tamošnje neke razmirice, koje su se pojavile. Sa zanimanjem upoznaje unutarne i vanjske prilike i potrebe crkvenog, vjerskog i ćudorednog života. Kod prvih svojih pohoda pokazuje posebno zanimanje za odgoj pomlatka našega klera.

Dugujući stoga veliku zahvalnost Promislu Svevišnjega, što nam je odabrao takova vrijedna natpastirovog nasljednika, molimo usrdno Gospoda, u koga on stavlja sve svoje pouzdanje, prema divno odabranom svom geslu, da izlije na nj obilje svog blagoslova u njegovu djelovanju za spas neumrlih duša i kličemo mu, da ga Gospodin uzdrži na mnogu lieta.

Preuzvišeni gosp. Nadbiskupe!

Benedictus qui venit in nomine Domini!

O da, blagoslovljen večerašnji dolazak Vaš u sredinu našu. Kako da izrazimo, Preuzvišeni, radost svoju, kad evo imamo sreću da prvi oćutimo veliku ljubav novoga pastira, koji srdačno i intimno dolazi k nama, da nam reče prijateljsku riječ. Još su nam svima pune grudi jućerašnjeg slavljaja, još svi osjećamo, kako je Duh Sveti pomazao snagom svojom dušu izabranog muža. Mi, ali ne mi

sami — cijela domovina i narod naš kliču i raduju se gledajući s pouzdanjem u svetog Ođabranika Božjeg, koji nosi u grudima svojim tako dobro srce, puno Božje ljubavi i svete milosrdnosti prema svoj braći, osobito nevoljnoj.

Preuzvišeni! Vaše geslo: »In Te Domine speravi« — daje nam krepku nadu, da ćete biti Pastir po Srcu Božjem, daje nam pouzdanje, da bez bojazni možemo pružiti ruku svoju u vaše ruke. Lozinka Vaša nije nova: ona je bila izraz Vaše duše na dalekim bojnim poljanama, na očinskoj grudima, u visokim školama. Ta lozinka divno se navozuje na onu »Fides vincit«. O da, ufanje i vjera združene velikom ljubavi pobjeđuju svijetom, spasavaju čovječanstvo.

Preuzvišeni! Hrvatski narod s novim pouzdanjem gleda od danas u svoju budućnost. Muž molitve i jake vjere, kojega je nenadano odabrao Duh Božji, dostojan je da primi veliku službu pomazanika Božjih, dostojan je da pođe stopama velikih zagrebačkih nadbiskupa i da vodi narod naš putem istine i pravde. Da ga vodi onako, kako ga je vodio i sijedi metropolita naš Antun.

I evo, Preuzvišeni, mi puni radosti i sreće, obećavamo Vam istu odanost i počitanje, koje smo iskazivali i dosadašnjem Natpastiru svome.

Spremamo se za svetu službu Gospodnju. Pod Vašim okriljem i Vašim vodstvom uvjereni smo, da ćemo uvijek imati snage, da neustrašivo branimo sveta načela i prava rimske Crkve, i da uvijek stojimo na braniku svetih otačkih tradicija. U Boga se uzdamo kao i Natpastir naš, u Bogu ćemo pobijediti kao i Nadbiskup naš. Zato danas i mi s cijelim narodom našim kličemo tisuću puta. ad multos annos! Na mnogaja ljeta! Živio nam, Natpastiru, na mnoga ljeta na slavu Božju i na radost hrvatskih srdaca. Živio nam jak i nenobjediv, Živio nam dugo i bio nam uvijek svijetlim uzorom i dragim vođom. Natpastiru, živio!

Preuzvišeni g. Nadbiskup koadjutor ganut ovim nenadanim izljevima osjećaja odanosti i ljubavi mladih bogoslova odgovorio im na njihov topli pozdrav otprilike ovo:

Dragi moji mladi prijatelji!

Došao sam, da Vam prije nego se razidete rečem par riječi i da Vam s njima navijestim zajednički naš program rada.

Nisam imao vremena ni dva tri časka, da se saberem, što ću Vam kazati, jer mi nijesu to dopustile sve te službene i vanjske formalnosti, kojima sam morao biti zaokupljen ovih dana. No nijesam ja to ni nakanio. Svrha mog dolaska jest, da Vam iskreno na dušu stavim par pobudnih misli, koje mi leže na srcu, a koje bih htio učiniti i Vašim mislima u svetom svećeničkom radu.

Kako već znate, mene je nenadano, po ljudski sudeći, zatekla ova teška služba. Ja sam se uvijek s radošću molio Gospodu, neka pošalje za ovu službu čovjeka, koji će dostojno vršiti Njegovu volju i tako ravnanati dušama, da im to bude na spasenje. Kad me je eto, i protiv volje, zadesio ovaj izbor, ja sam položio sve svoje pouzdanje u Boga i odlučio

onako raditi, kako će biti Njemu na slavu i na korist duša.

Nemam mnogo iskustva u svećeničkom radu. Svi vi znate, kako sam zapravo dispenziran za kanoničku dob. Ipak, u dosadašnjem svom svećeničkom djelovanju — ako i malom — opazio sam par momenata, koji će mi uvijek ostati pravilom i poukom u životu.

Dragi prijatelji, zapamtite jedno. Kad se spremate za svećeničku službu, spremate se da postanete pastiri naroda. Ovo mjesto i dužnost pastira Vi morate uvijek živo u sebi osjećati. Nikad ne smijete dopustiti, da se izvrne ovaj rad, da Vas vode oni, koji treba da budu od Vas vođeni.

Znam, mlad čovjek u pastvi lako stekne simpatija. Ali nijesu uvijek sve simpatije dobre. Nijesu sve korisne. Uvijek treba znati tako upravljati narodom, da svi imaju u svog župnika povjerenje i on da kod svih može nastupiti s pravom pastirskom vlašću. Evo vam za primjer jednoga župnika, koga ja poznajem. On je plemenitom dušom svojom osvojio srca svog naroda tako, da može uvijek s uspjehom i koriti i opominjati i voditi sve, a da ipak ne gubi ljubavi i povjerenje u narodu. Budite dakle pravi pastiri svijesni si svoje zadaće.

Druga stvar, koja me uvijek boli i žalosti jest taj rascjep u katoličkim redovima.

Vama toplo stavljam na srce i zaklinjem Vas, nemojte se u radu Vašem obazirati na nikakove stranke, nikakova imena. Ja znam, kako su velikih žrtava za svetu vjeru doprinijeli i jedni i drugi i to cijeniim kod njih i po tom ih jednako volim. To je norma po kojoj prosuđujem ja, a tako prosuđujete i Vi: borac Kristov i samo to, a sve druge lične zadjevce i nesuglasice stavite pod noge, bez obzira na ličnosti i imena. Na tom stanovištu sam stajao i stajat ću i odsad i rušit ću sve, što nije vrijedno imena: borac Kristov. Nadalje, moji pogledi u prosuđivanju našeg narodnog života i svijesti, uvijek su stalni i jasni. Mi se kao svećenici ne možemo baviti strančarskom politikom, i neka je daleko od nas, ali isto tako poštujemo i ne bojimo se istaknuti svoje ljubavi prema hrvatskom narodu. Mi znamo što jesmo i svog hrvatskog imena ne trebamo se nikad stidjeti.

Više put sam već spomenuo ovih dana, neka se ne uzme za zlo, ako bi kada eventualno izašla iz mojih usta oštrija riječ. Budite uvjereni svi, da ona proizlazi iz dna duše, koja želi dobro svima bez razlike. Ove misli htio bih da zadržite u srcu svi: i oni, koji svršavaju studij te će naskoro u pastvu, i oni, koji se još pripravljaју.

Osim toga imajmo svi veliko pouzdanje u Boga, čiju pomoć smo toliko puta već oćutili, a najviše valjda ja, i to u najrazličitijim životnim prilikama i opasnostima, u kojima sam sto puta gledao smrti u oči.

Ja Vam zahvaljujem na Vašem doćeku i pozdravu te Vam još jednom toplo stavljam na srce: radimo složno svi za slavu Božju, da dobro Crkve i sreću naroda našega.

Ovaj posjet, i govor preuzv. g. Nadbiskupa-koadjutora učinio je vrlo duboki utisak na mlade bogoslove. Sami su spontano poslije toga izjavljivali, da su spremni s njime u sve borbe za Krista

i Njegovu nauku, spremni su s njime i u vodu i vatru. Tim su se lijepim utiscima i uspomenama na novoga Nadbiskupa-koadjutora razišli svojim kućama na praznike.

Jedno novo i važno pismo sv. Oca o Katoličkoj Akciji.

Prije nego progovorimo o posebnoj ulozi, koju imaju u Katoličkoj Akciji: svećenici, lajci i na-božna udruženja, donosimo opet jedan novi dokumenat sv. Oca o Katoličkoj Akciji. A to je papinsko pismo Episkopatu u Kolumbiji. Dotiče se baš spomenutih tema. Kolumbijski je naime Episkopat upravo sv. Ocu jednu zajedničku predstavku iz svoje konferencije, u kom među ostalim govori o uvedenju Katoličke Akcije u Kolumbiji. I sv. Otac odgovara na tu predstavku jednim pismom upravljenim na nadbiskupa iz Bogote preuzvišenoga gospodina Ismaela Perdonu. Pismo je donešeno u »L'Osservatore Romano« od 15. V. ove godine. Sv. Otac ga je pisao pod datumom od 14. II. o. g.

Pismo sv. Oca kolumbijskom Episkopatu.

Iznajprije zahvaljuje sv. Otac na izljevima odanosti i govori: »Stigla nam je pobožna predstavka, koju si Ti, dragi Sine, u ime kolumbijskoga Episkopata u svojoj revnosti podastro, da Nas informiraš: o zaključcima konferencije u mjesec julu i osvjedočiš o tvojim osjećajima poštovanja, odanosti i poslušnosti Svetoj Stolici.

S posebnim smo zadovoljstvom upoznali, da su takovi vrlo plemeniti osjećaji učvršćeni poznatom brigom kolumbijskih crkvenih dostojanstvenika, koji su se prilagodili potpunoma uputama, koje smo dali po našem pretstavniku na neke upite, a bile su nam na srcu i u vezi su s dobrom Crkve kolumbijske.

U svoje ćemo vrijeme reći naše mišljenje o raznim odlukama biskupske konferencije, koje su nam dostavljene, da ih potvrdi Sv. Stolica. Sada izrazujemo naše zadovoljstvo nad čvrstom odlukom, koju su dokazali kolumbijski crkveni dostojanstvenici time, što hoće da posvete svu svoju aktivnost dubokomu katoličkomu uzgoju vjernika, obrani i porastu katoličkoga duha u društvu putem vjerske obuke, a napose time što se uvodi u cijeloj republici Katolička Akcija.

Lajci su dužni sudjelovati u misiji Crkve.

Poznamo revnost i budnu pastirsku brigu kolumbijskog Episkopata. Osim toga smo mi toliko puta opetovno govorili o Katoličkoj Akciji poslije prve Naše Enciklike »Ubi Arcano«. Zato smo uvjereni, da je kolumbijski Episkopat potpuno uvjeren o koristi i nuždi Katoličke Akcije u današnjim prilikama Crkve kod raznih naroda.

Uistinu gledamo pred sobom jaku i mnogovrsnu akciju neprijatelja svete vjere. Oni prodiru u narod, naročito u radničke klase i među mladež i stvaraju žalosne ruševine. Kler sam nije više dovoljan, da se bori proti mnogobrojnim propagatorima zla i proti moćnim modernim sredstvima,

kojima raspolažu. Ne može kler, da svoj rad protegne posvuda i na sve protivnike, kojima pogoduju stanovite osobe i prilike, a ne može posvuda i zbog svoga svetoga dostojanstva, koje mu priječi da zađe tamo, gdje je baš velika potreba i pogibao za duše.

Zato je nužna saradnja vjernika, koju nijesmo bez Božjega nadahnuća definirali: saradnja lajkata na hijerarhičkom apostolatu Crkve. Ista je zapovijed ljubavi, koja mora nadahnuti lajke, da zapriječe na svaki mogući način uvrede Božje i duhovnu štetu bližnjega. Nije naime samo kleru, nego svakomu »mandavit Deus de proximo suo«. I jedna je plemenita potreba koju lajci cijene i za koju su zahvalni Bogu, a ta je dragocjeni dar vjere, i taj dar treba da šire i bude u drugim dušama, jer »bonum est diffusivum sui«. U ovoj Svetoj Godini, koja nas sjeća Otkupljenja, sada više nego li igda, moraju svi dobri katolici osjetiti se ponukanima da učestvuju u svetoj vojni Katoličke Akcije. Ona ima cilj: donijeti koliko je moguće najširi val božanskoga otkupljenja i učvrstiti posvuda miroljubivo Kraljevstvo Krista Spasitelja.

Katolička Akcija nije ništa nova.

Ne radi se tu o jednoj novosti. Kao što smo već drugim zgodama kazali. Katolička je Akcija u svojoj biti stara, koliko i Crkva. Već je hvale Svete Knjige i preporučuju od početka kršćanstva. Ona je u svako vrijeme bila zaslužna za širenje vjere.

No u naše vrijeme uzela je novi oblik i nove zadaće prema modernim potrebama. Ona je već ostvarena u mnogim narodima i u istim misijskim zemljama. I gdje je dobro organizirana i gdje je mogla slobodno razviti svoju misiju, donijela je najbolje plodove.

Na Katoličku Akciju su pozvani svi vjernici, pripadali oni bilo kojoj dobi ili društvenoj klasi. Svi naime mogu raditi u mističnom vinogradu Gospodnjem. Zato ona mora skupljati u svoje redove i odlično organizirati mladež i odrasle obojega spola i razvijati također specijalne programe u različitim socijalnim udruženjima radnika, studenata, akademski naobraženih, zanatlija i daka.

Izobrazba potrebna za Katoličku Akciju.

Neće biti suvišno reći da je zadaća, za koju se imade Katolička Akcija u prvom redu brinuti u omladinskim organizacijama, i u koliko bi bilo potrebno, također i kod odraslih, da je ta zadaća: prava i potpuna izobrazba vjerska, moralna i socijalna na podlozi solidne pobožnosti, na podlozi jedne utvrđene čudoredne visine i velike ljubavi prema Crkvi i Svetom Ocu Papi. Nije naime mo-